

HET WERKEN IN DE GROEPEN

VOORWOORD

Ridderkerk, september 2017

Beste ouders en/of verzorgers,

Zoals gebruikelijk aan het begin van een nieuw schooljaar treft u een samenvatting aan van de leerstof die we in het schooljaar 2017-2018 willen behandelen. Deze leerstof hebben we voor u per leerjaar gerangschikt. Zo willen we u laten kennismaken met de methoden waarmee wij op school werken. Daarbij wordt aangegeven bij welke vakken de kinderen huiswerk krijgen. Op die manier beschikt u over een overzicht van het complete lesgebeuren in alle groepen van onze school.

Uitgangspunt is dat wij u graag betrekken bij het schoolgebeuren door inzicht te geven in de lesstof en in de manier van werken op school. Jaarlijks wordt ook het overzicht van de leerstof per groep bijgewerkt.

De belangrijkste veranderingen in het lesgebeuren vinden meestal plaats door de invoering van nieuwe methoden en/of nieuwe werkwijzen. Ook dit schooljaar is dat het geval. Twee methoden die vorig jaar voor het eerst in groep (3 en) 4 werden gebruikt, zijn nu ook ingevoerd in de groepen 5 en 6. Het gaat om taal en schrijven. Bovendien wordt met ingang van dit schooljaar in de groepen 4 t/m 8 een nieuwe methode Begrijpend lezen geïntroduceerd en wel een heel bijzondere: de digitale methode News2learn!

Van de genoemde nieuwe methoden treft u nog geen informatie aan bij de groepsoverzichten. We volstaan op deze plaats met het beschrijven van wat algemene kenmerken.

1. Taal: Taal actief

De christelijke taalmethode Taal actief

bestaat uit een leerlijn taal en een leerlijn spelling. Binnen de leerlijn taal worden de volgende vier gebieden in aparte lessen behandeld:

- woordenschat
- taal verkennen
- spreken & luisteren
- schrijven

In Taal actief wordt gedifferentieerd op drie niveaus. Taal actief heeft ook een plusboek met daarin een uitdagend programma voor taalbegaafde kinderen.

Weet wat je leert!

Kinderen leren beter als ze weten wat en waarom ze iets leren. Daarom staan de lesdoelen in het leerlingenmateriaal.

Veel aandacht voor woordenschat

Taal actief besteedt veel aandacht aan woordenschat. Voor kinderen met een beperkte woordenschat is er een aanvullend programma.

Differentiatie

Direct na de instructie maken de leerlingen drie beginopdrachten. Op basis van het resultaat gaan kinderen aan de slag op hun eigen niveau.

Veel oefenen en herhalen

Taal actief is een methode met een hoog niveau. Het wordt de leerlingen niet gemakkelijk gemaakt. Daarom wordt er veel geoefend. Ook herhaling van de lesdoelen is een vast onderdeel van het programma. De doelen worden voor de toets ook nog eens herhaald in een les samenwerkend leren en na de toets in een weektaak.

2. Schrijven: Klinkers

De schrijfmethode Klinkers is een nieuwe en eigentijdse schrijfmethode voor groep 1 t/m groep 8. In groep 3 sluit Klinkers goed aan bij de taal-leesmethode Lijn 3. Dat is eigenlijk ook de belangrijkste reden waarom de methode Klinkers wordt ingevoerd. Hieronder wordt dit duidelijk gemaakt.

Aansluiting bij Lijn 3

Als de kinderen in groep 3 met Lijn 3 nieuwe letters leren lezen, leren ze de letters met behulp van Klinkers ook schrijven. Daardoor worden beide vaardigheden versterkt. Ook hanteert Klinkers in de schrijfschriften van groep 3 dezelfde thema's als Lijn 3.

De sterke punten van Klinkers zijn in alle groepen het gebruik van het lichthellend verbonden schrift, een goede begeleiding van linkshandigen en de eenvoudige vormen van de letters. Ook is er veel aandacht voor de schrijfhouding.

Veel aandacht voor motoriek

Een goede schrijfhouding, schrijfbeweging en pengreep zijn belangrijke voorwaarden voor het ontwikkelen van een goed handschrift. Daarom wordt daar in alle groepen veel aandacht aan besteed.

3. News2learn

News2Learn is een eigentijdse christelijke leerlijn begrijpend lezen en mediawijsheid in één. Naast begrijpend lezen zijn ook begrijpend luisteren, kijken en omgaan met sociale media onderdeel van de leerlijn. Zo combineert News2Learn op een slimme manier twee belangrijke 21e-eeuwse vaardigheden.

Leerlingen zijn gebruikers van media. Of het nu gaat om nieuws, lees-, strip- of schoolboeken, reclame, games, films, radio, internet of sociale media, dagelijks komen ze in aanraking met een grote hoeveelheid informatie.

Het is de kunst om op verstandige wijze met al deze informatie om te gaan. Allereerst om de informatie te filteren en te selecteren. Vervolgens om de boodschap te analyseren, te begrijpen en te bepalen wat de betekenis ervan is. En tenslotte om vast te stellen wat er met de informatie gedaan moet worden.

Om deze vaardigheden goed toe te passen, moeten leerlingen zich ontwikkelen tot vaardige lezers en verstandige gebruikers van media. News2Learn draagt hier aan bij door wekelijks afwisselende lessen begrijpend lezen, kijken en luisteren

aan te bieden. Stapsgewijs bouwen leerlingen vaardigheden op die voldoen aan de vijf kerndoelen voor begrijpend lezen.

Maar News2Learn is meer dan begrijpend lezen, kijken en luisteren. De lessen mediawijsheid zijn in de leerlijn geïntegreerd. De leerlingen komen zo op een natuurlijke manier in aanraking met allerlei onderwerpen die gaan over de omgang met nieuwe media. Dat gebeurt op een positief kritische manier. Zo worden ze zich bewust van de eigenschappen van deze media, wat deze met hen doen en hoe ze er verstandig mee om kunnen gaan. News2Learn is bestemd voor de groepen 4 tot en met 8. Speciaal voor groep 4 is er News2Learn Junior.

Samenvattend:

- Leerlingen zijn actief bezig met begrijpend lezen, kijken en luisteren en leren direct hoe ze deze kennis en vaardigheden kunnen inzetten bij mediawijsheid.
- Iedere week wordt een kant-en-klare les opgeleverd. Die is ontwikkeld volgens de meest actuele onderwijskundige inzichten op het gebied van lesgeven, begrijpend lezen, kijken en luisteren.
- De actuele teksten, foto's en clips zijn aansprekend en van de journalistieke kwaliteit van Erdee Media Groep. Iedere week wordt een ander genre aangeboden variërend van een interview, nieuws- of achtergrondartikel tot een weerbericht of recept.

Tot slot

We hopen van harte dat we u met deze informatiebrochure van dienst zijn. Wellicht kunt u ons van uw bevindingen of ervaringen op de hoogte stellen, zodat wij er onze winst mee kunnen doen. Samen staan we immers voor de belangrijke taak om de kinderen op te voeden en te onderwijzen op grond van Schrift en belijdenis. Hebt u nog vragen, aarzel dan niet, maar neem gerust contact met ons op.

Het team van de Ds. G.H. Kerstenschool.

GROEP 6

Psalm:



- * Elke week wordt op maandag een nieuw psalmvers besproken, dat de volgende week maandag gezongen moet worden (door meerdere leerlingen tegelijk). Elke dag wordt aan het begin van de morgen en middag het te leren psalmvers gezongen in de klas. Wel blijkt dat dit voor een aantal kinderen niet genoeg is, zodat ook thuis nog geoefend moet worden. Voor kinderen die sneller leren, is er de mogelijkheid om de psalm op vrijdag al te zingen voor een rode tien. Daarnaast zingen we ook regelmatig al geleerde psalmen.

Bijbelse geschiedenis:



We gebruiken hiervoor de methode 'Hoor het Woord'. Bij deze methode wordt de hele Bijbelse Geschiedenis behandeld uit het Oude en Nieuwe Testament, uitgezonderd moeilijke gedeelten (wetten, profeten, de brieven en Openbaring). Elke 4 jaar komt het grootste gedeelte aan bod in de groepen 3 tot en met 6.

Op maandag is er altijd een gezamenlijke weekopening, waarbij ook een Bijbelvertelling gedaan wordt.

Naast drie vertellingen in de week wordt op vrijdag een verwerkingsles gemaakt uit 'Hoor het Woord'. De kennis- en toepassingsvragen gaan over de Bijbelvertellingen van de afgelopen week. De kinderen mogen daarbij evt. een Bijbel gebruiken.

We gebruiken op school ook een Bijbelkennisboekje. Hierin is per groep een aantal teksten e.d. opgenomen. Ongeveer iedere 3 weken wordt een gedeelte geleerd, zodat we aan het einde van het schooljaar alle stof van een groep behandeld hebben. De eerste keer wordt een nieuw te leren gedeelte samen gelezen en besproken. Daarna wordt elke

dag klassikaal geoefend. Soms wordt er ook gevraagd of de kinderen thuis wat kunnen leren.

- * Elke week leren de kinderen ook een les uit 'Namen en Feiten'. Deze les wordt op vrijdag mondeling overhoord. Elke derde week volgt er een repetitie.

Lezen:



In groep 6 wordt op verschillende manieren aandacht geschonken aan het lezen:

- Eén keer in de week wordt er klassikaal gelezen uit een gezamenlijk leesboek.
- Enkele keren in de week hebben ze stillezen. De kinderen lezen dan stil voor zichzelf op hun eigen niveau. Dit wordt bepaald door een zogenaamde Avitoets, die regelmatig afgenomen wordt. Aan de hand daarvan wordt bepaald of de kinderen een niveau hoger mogen gaan lezen of (nog) niet.

Schrijven:



Zie voorwoord.

Taal:



Zie voorwoord.

Rekenen:

Hiervoor gebruiken we de methode 'Wereld in getallen'. Deze methode bestaat uit 8 blokken, die weer elk uit 3 of 4 weken bestaan. Na elk blok volgt de toets. Elke toets bestaat uit 3 onderdelen, minimumtoets, projecttoets en de basistoets. Alle leerlingen maken alle onderdelen. Verwacht wordt dat voor de minimumtoets een hoog cijfer wordt gehaald, omdat dit stof is die al eerder aan bod is geweest. Elke week bestaat uit 5 lessen. Als leerlingen met hun dagelijks werk klaar zijn, gaan ze verder op eigen niveau met de weektaak. De 5^e

les is altijd het afmaken van de weektaak. Een overzichtelijke methode met elke dag 1 som automatiseren en elke dag 1 rekenprobleem wat centraal staat. Elke dag krijgt iedereen uitleg, waarna de leerlingen op eigen tempo en niveau zelfstandig verder werken. Voor zwakke rekenaars is er extra oefenmateriaal wat de naam 'bijwerkboek' heeft. Plusleerlingen worden extra uitgedaagd met het 'plusboekje'.

Geschiedenis:

Bij dit vak gebruiken we de methode 'Venster op Nederland'. De methode heeft vijf hoofdstukken. 1. Tijd van jagers en verzamelaars. 2. Leven langs de Limes (Tijd van de Romeinen) 3. Tijd van monniken en ridders. 4. Achter muren en poorten (Tijd van steden en staten) 5. Graven en een keizer. Elk hoofdstuk is verdeeld in drie of vier vensters, dit zijn onderwerpen die binnen het hoofdstuk vallen. Het mooie van deze methode is dat de leerlingen als het ware in de huid van personen uit die tijd kruipen. Alles wordt op school gemaakt en verwerkt. Na elk hoofdstuk wordt de opgedane kennis getoetst. Leerlingen hoeven thuis dus niets te leren.

Aardrijkskunde:

Bij dit vak gebruiken we de vernieuwde methode 'Geobas'. In groep 6 komt Nederland aan de orde. Onderwerpen die aan bod komen zijn bijv. 'het bestuur van gemeente en provincie', 'vechten tegen water', 'landbouw in Nederland', 'stad en platteland', 'bodem van Nederland', 'van boon tot chocola', 'afval', 'het waddengebied' en 'Schiphol'.

Geobas is per hoofdstuk als volgt opgebouwd:

- 3 basislessen
- toepassingsles
- samenvatting
- verwerking
- kaartvaardigheden
- omgevingsles
- topografieles
- toetsen

Topografie is een belangrijk onderdeel van Geobas. De methode verwijst veel naar het zoeken in en het werken met de atlas.

In groep 6 komen alle provincies bij topografie aan de orde.

Na elk hoofdstuk wordt er een repetitie opgegeven. Dit geldt ook voor topografie.

Natuuronderwijs:



Vanaf groep 6 wordt de methode 'wijzer! Natuur en techniek' gebruikt. Bij deze methode is er geen lesboek, maar heeft iedere leerling een leerwerkboek. De onderwerpen die in dit jaar aan bod komen zijn:

- Zo werkt je lichaam
- Kringloop in de natuur
- Het weer en de ruimte
- Nieuw leven
- Muziek en licht

Bij ieder hoofdstuk zijn er ook wat proefjes en/of praktische opdrachten, zodat we de lesstof ook in de praktijk onderzoeken. Aan het eind van ieder hoofdstuk krijgen de leerlingen een samenvatting en begrippenlijst als huiswerk mee en wordt dit vervolgens op school getoetst.

Sevo:

In groep 6 worden hierover ongeveer 3 lessen van een uur gegeven.

Opbouw van de methode: In de lessen wordt op een aansprekende manier de lichamelijke en sociale ontwikkeling in relatie tot seksualiteit besproken. Een gezond zelfbeeld en weerbaarheid komen aan bod.

De lessen worden ondersteund met heldere PowerPointpresentaties met afbeeldingen.

Afgestemd op hun leeftijd krijgen de kinderen informatie over hun lichaam en seksualiteit als Schepping van God. In de bovenbouw is er aandacht voor lichamelijke veranderingen, normen en

waarden en ook de donkere zijden van seksualiteit.

In groep 6 komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Vriendschap.
- Verliefd, verloofd, getrouwd (liefde en trouw).
- Omgaan met elkaar.
- Ik ben gegroeid.
- Gebruik van lichaamstaal herhalen.
- Zelfverzekerdheid uitstralen.
- Hulp invoeren.
- Hulp accepteren.
- Vertrouwenspersoon en stichting Chris.

Verkeer:



We gebruiken de methode 'Klaar...over'. Deze methode bestaat alleen uit een werkschrift, er is geen lesboek. Daarnaast zijn er verschillende kopieerbladen te gebruiken.

Het werkboek bestaat uit 17 lessen. Elke les wordt afgesloten met begrippen en regels die de kinderen moeten onthouden. Enkele voorbeelden:

- Een veilige fietstocht.
- Lichten.
- Afslaan.
- Rechts gaat voor
- Voorrang.
- Rechtdoor op dezelfde weg gaat voor.
- Borden voor fietsers.
- Tekens.
- Inhalen.

Expressie:



Voor tekenen en handvaardigheid gebruiken we een aantal keren per jaar de methode 'Dat is kunst!' In deze methode komen de verschillende periodes uit de kunstgeschiedenis aan de orde. De methode is verdeeld in verschillende thema's. Elk thema gaat over een kunstenaar en/of een periode uit de kunstgeschiedenis, bijv. Wat is kunst, De oorsprong van onze beschaving,

Egypte . We beginnen elk thema met een stukje kunstgeschiedenis aan de hand van een PowerPoint presentatie.

Vervolgens wordt er een verhaal verteld. Daarna gaan de kinderen aan de slag met een creatieve opdracht, waarbij diverse materialen en technieken worden gebruikt.

Naast deze methode maken we ook gebruik van de methode 'Uit de kunst' of we maken een creatieve verwerking naar aanleiding van een onderwerp dat bij één van de andere vakken behandeld wordt.

Bewegingsonderwijs:



De bedoeling van ons bewegingsonderwijs is: je leren goed en gezond te bewegen. Plezier beleven aan deze lessen is tevens van groot belang. De lessen kunnen globaal verdeeld worden in twee soorten: spellessen en turnlessen. In de spellessen worden allerlei vaardigheden aangeleerd met betrekking tot diverse bal- en tikspelen. In de turnlessen wordt vooral aandacht besteed aan de grondvormen van bewegen, zoals klimmen/klauteren, balanceren, duikelen. Veel van de lessen worden gegeven in WIG-vorm, d.w.z. lessen die aangeboden worden door middel van Werken In Groepen.

De lessen worden gegeven in de sporthal aan de Van den Broekstraat. We gaan hier op de fiets naar toe.

Muzikale vorming:



Een deel van de muzikale vorming is het luisteren naar klassieke muziek. Een week lang luisteren we aan de hand van de luistermethode 'Luisterland' elke dag naar hetzelfde muziekfragment. Daarbij wordt steeds iets verteld over de componist of over het muziekfragment zelf. Ook krijgen de kinderen vaak een luisteropdracht m.b.t. het ritme, de klankkleur of een bepaald muziekinstrument, waardoor ze steeds nauwkeuriger leren luisteren. Doordat de kinderen 5

dagen per week hetzelfde stukje horen gaan ze het mooi vinden. Ook leren ze veel over verschillende componisten, muziekstijlen en muziekinstrumenten.

Voor de wekelijkse muziekles gebruiken we de methode 'Meer met muziek'. De opbouw van de methode volgt zoveel mogelijk het Klank-Vorm-Betekenis-model. Per groep zijn er ongeveer dertig lessen. Ze zijn in groepen van drie geordend: Betekenis, kort – lang, sterk – zacht, vorm, hoog – laag.

Bij de muzieklessen komen regelmatig de volgende onderdelen aan de orde: improviseren, echo zingen/klappen, ritme- en melodiebouwstenen, meemeten, muzieknotatie, muziektheorie, het gebruik van verschillende muziekinstrumenten, stemvorming.

Daarnaast wordt een aantal geestelijke liederen aangeleerd. Ook kunnen nog 'moeilijke' psalmmelodieën en liederen n.a.v. lessen van andere vakken, zoals geschiedenis worden aangeleerd. Vanaf groep 5 wordt de leerlingen de mogelijkheid geboden om na schooltijd blokfluitlessen te volgen.

Sociaal-emotionele vorming:

Om structureel aan de sociaal-emotionele vorming van een kind te werken, gebruiken we de methode 'Kinderen en hun sociale talenten' (zie: Voorwoord).

De methode hanteert acht gedragscategorieën verdeelt over twintig lessen, per leerjaar. 1. Ervaringen delen. 2. Aardig doen. 3. Samen spelen en werken. 4. Een taak uitvoeren. 5. Jezelf presenteren. 6. Een keuze maken. 7. Opkomen voor jezelf. 8. Omgaan met ruzie.

Elke lesperiode van twee weken bestaat uit een basisles en een vervolg les. De doelen uit de basisles staan centraal en in de weken erna leren de kinderen het geleerde ook toe te passen in situaties in het dagelijks leven.

ICT-onderwijs:



De computer in de groepen wordt vooral gebruikt om onderdelen van diverse

vakken met behulp van de computer (extra) te oefenen, zoals rekenen en de topografie van aardrijkskunde. Hiervoor hebben we de beschikking over een aantal computers.

Daarnaast leren de kinderen werken met een programma voor tekst- en informatieverwerking. Door gebruik te maken van de computer bij stelopdrachten en bij het maken van een werkstuk(je) voor aardrijkskunde en geschiedenis kunnen ze de aangeleerde vaardigheden ook meteen (leren) toepassen.

Zelfstandig werken/Werken met taken:

We werken verschillende dagen of dagdelen met taken. De leerlingen krijgen dan een overzicht van de taken (meestal rekenen, taal en schrijven) die gemaakt moeten worden. Ze kunnen zelf kiezen in welke volgorde de taken gemaakt worden. Als ze de verplichte taken gemaakt (en vaak ook zelf nagekeken) hebben, is er verdiepingsstof voor de verschillende vakgebieden.

De leerlingen moeten deze manier van werken leren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een verkeerslicht dat voor in de klas hangt. De volgende regels worden hierbij gehanteerd:

- Groen licht: de leerkracht legt uit / bespreekt, je kunt vragen stellen (begin en eind van een les).
Groen licht kan ook betekenen: de leerkracht maakt een loopronde volgens een vaste route om kinderen met vragen te helpen en hun werk te controleren.
- Oranje licht: je kunt geen vragen stellen aan de leerkracht, wel mogen bepaalde leerlingen je helpen.
- Rood licht: je kunt geen vragen stellen aan de leerkracht, heb je toch een vraag, zet dan je vraagpaal neer; zolang je niet wordt geholpen ga je alvast verder met iets wat je wel kunt.

Tijdens het oranje en rode licht heeft de leerkracht gelegenheid een groepje of een individuele leerling extra uitleg te geven of samen een taak te maken.



Nog enkele algemene regels m.b.t. het huiswerk:

- Al het huiswerk staat altijd op het bord met de week, de dag en de datum.
- Het huiswerk moet opgeschreven worden in de agenda, die elke leerling vanaf groep 5 van school krijgt. Wilt u thuis ook controleren of deze ook werkelijk gebruikt wordt?
- De agenda moet elke dag mee naar school en weer mee naar huis genomen worden.
- Huiswerk wordt als regel een week van tevoren opgegeven.
- Per week worden in principe nooit meer dan 2 repetities opgegeven (bij uitzonderingen wordt dit ruim van tevoren opgegeven).
- Wilt u bij het leren van een repetitie ook controleren dat uw kind niet alleen de in te vullen woordjes of de antwoorden op de vragen leert, maar ook waar het over gaat, dus de zin waarin het woord ingevuld moet worden of de vraag die bij het antwoord hoort?
- Geeft u een briefje mee als het huiswerk niet gemaakt/geleerd kon worden?